

SOUSEDÉ

Historie z předminulého století Napsal Alois Jirásek

Peškové teď nikdo neodmouval, když proti vrátivšimu se muži ostře mluvila...

Dnes vypínil své slovo a šel s těmi "berany" do kláštera účtovat, jak oněhdy řekl...

Pešková trápí se v nitru bezmocnou zlostí, seděla sama ve světnici. Stmívalo se již a venku podal sníh...

Pešková sedí, nehýbá se, ve světnici šero, ticho, smutno. Prve, když přišel, pohlédla do země...

Pešek čekal, až se žena otázá, co chce. Ona však mlčela. "Musíme spolu promluvit..."

Pešek čekal, až se žena otázá, co chce. Ona však mlčela. "Musíme spolu promluvit..."

Pešek čekal, až se žena otázá, co chce. Ona však mlčela. "Musíme spolu promluvit..."

Pešek čekal, až se žena otázá, co chce. Ona však mlčela. "Musíme spolu promluvit..."

pánů v klášteře — To říkal a důrazem a volněji, aby žena to živěji ucítila...

"Jelipivovi — to jsou —" zvolala rozhorleně. — "Ale jestliže oni — já nepovolím, a v tom nikdy ne, aby Lenorka si vzala Jířka..."

"A to já zas echei — Ale abychom se nepeli — Tedy zkrátka: Nepovolím-li, prodám dům a všechno a odstěhuju se s Lenorkou..."

"Pro mne —" odvětila ani se neohlédnuvši a pohodila hlavou. Pešek pak vzal čepici a rychle vyšel ven...

Konšel Březina dnes poprvé zas epustil lože; ven však vyjít nemohl. — Tak dne trochu přečházal, teď k večeru usedl ve staré kožené lenoše a přemýšlel...

To všecko od večerejška večera, kdy s Peškem se domluvili. Nad to se konšel dověděl, že kamarád přee do kláštera šel a že eche vyvésti svou...

"Já to věděla — hned o stědrém večeru," zalkala. — "Ó jak jsem nešťastná! Matka mně brání, otec překáží, ó chudák nešťastný — zas aby odešel, sotva se tu ukázal..."

"Když s Lenorkou o boží hod z Kořínkovic ehalupy do Polie se ubíral, poznal z deřiny feči, jak jí je Martin Jelipivův protivný..."

"Již dobře, jak vidíš. To jsou hodny, ale — kdyby tě tak ehytli. Panimáma ta se lekne — je na sedníce a také Lenorka. Jdi za nimi, zavolej je..."

"I řekl mi o tom, co ho napadlo a těžilo, když byl Peškovo vypravování vyslechl. Konšel se zarazil. Zrovna to, o čem teď on přemýšlel, a co mu tak mysl těžilo..."

A když Jířek světku rozsvítil a vedle otee se usadil, stanul Pešek proti nim...

"Tak je rozhodnuto. Apolina svollila. Bránila se dost." A vypravoval, jak ženu svou donutil, aby svolila...

"Necheť si ruce! Teď jste si je podali na uvítanou, teď si je podejte také na uvítanou do nového stavu a života! Matka již nebrání, Lenorka — a já — však víš! Pánbůh vám požehnej!" a dále nemohl...

"Já-li tomu tak, Tomáši," začal Pešek a hlas se mu třásl, "to tuze lituju, ale pomoci sobě nemohu. Nejsem zrádceem — a jsem-li po vašem mínění — kdo ho ze mne, kdo z nás udělal!..."

"Nech všeho spojení s Prusy," nebude feč — a pak — "Dobří do kláštera k převorovi, vyzpověj se, přestup — to ještě? Ó ne, brachu, mám své dítě rád, ale tohle nemčím!"

"Já to věděla — hned o stědrém večeru," zalkala. — "Ó jak jsem nešťastná! Matka mně brání, otec překáží, ó chudák nešťastný — zas aby odešel, sotva se tu ukázal..."

"Když s Lenorkou o boží hod z Kořínkovic ehalupy do Polie se ubíral, poznal z deřiny feči, jak jí je Martin Jelipivův protivný..."

"Již dobře, jak vidíš. To jsou hodny, ale — kdyby tě tak ehytli. Panimáma ta se lekne — je na sedníce a také Lenorka. Jdi za nimi, zavolej je..."

"I řekl mi o tom, co ho napadlo a těžilo, když byl Peškovo vypravování vyslechl. Konšel se zarazil. Zrovna to, o čem teď on přemýšlel, a co mu tak mysl těžilo..."

že mu najde děvče jako lusk. — Známó z dějin, že v červnu 1742. smluven mír Vratislavský...

Však si to Lenorka hned pomysllla, jak vstoupila, že se něco stalo. Před okázkem ještě plakala — a hle, tá nenadále radostí! Kmotříček svoluje — nie mu otec její nepřekáží...

Byl to smutný, těžký čas, a v domě Březinově bylo jako po všem městě a všem okolí dost trudu a zármuteku — až v tuto chvíli přiletěla radost. Než pod křídlem jejím ukryla se tajná lítost, o níž ze všech nejšťastnější, Lenorka, neměla ani potuchy...

XXVI.

Ráno, ještě za tmy, Jířek zase do skal ku strýcevi přešel. Sotva že zmlzel, také Pešek na cestu se vypravoval. Již večera náležal, aby ještě toho večera byly odhyty námluvy a podepsána svatební smlouva...

Když Tomáš Březina se svým kamarádem se loučil, zaplakal. — Toho dne vyšel také poprvé ven a první jeho cesta byla do kláštera k pateru Bonaventurovi, u kterého dlouho mekal.

Než den se vyjasnil, byl už bludný emigrant daleko za městem. Šlo se mu těžko a často se zastavoval a zpět ohlížel. Šel zase do vyhnanství sám a sám! A přee mu bylo volněji, nežli před lety, kdy loučil se nejen s domovem, vlastí, ale též, jak se domníval, se svým dítětem, které bylo pro něj jako ztraceno, jako mrtvo...

Než nastalo poledne, již rozneslo se městem, že Pešek zmizel, že nadobro odešel. Lenorka tomu ovšem nechtěla věřit, myslela, že otec za nějaký den, jak loučce se povídá, přijde. Ale dnové minuly, a co lidé povídali, pravdě se podobalo...

Za nedlouho pak uleveno všemu městu. Konec ledna odtáhla pruská posádka, aby sešllila vojsko obléhající Klasko. Aby však Polští přee měli památku, pobrali Prusáci s sebou všecky peřiny, které jim byly zde poskytnuty ke spaní...

"Když s Lenorkou o boží hod z Kořínkovic ehalupy do Polie se ubíral, poznal z deřiny feči, jak jí je Martin Jelipivův protivný..."

Polie a ve všech pohraničných krajínách valně si oddechli — ale ne na dlouho. Prusové do dvou let byli tu zas i hrůzy s nimi, a trvaly do konce roku 1745. Pak teprve nastalo několik let pokojných. Tohoto roku rozloučili se s Polieckým klášteřem pater Bonaventura. Byl opatem povolán do kláštera Břevnovského...

Často také všichni vycházeli v duchu do daleka, ku hlavnímu městu sousední říše, kde v osamělé vesnici mezi krajany emigranty žila duše mlá — až pak jednou Lenorka se tam opravdu vypravila. "Skalský" strýc ji doprovodil. Putovali kolik dnů, a když pak došli českého ostrávků v německém moři, zastalí Peška za stavením na zahradě, an pod stromem zamýšlel sedět...

Pater Bonaventura Pitr byl tou dobou probšteřem kláštera Rajhradského na Moravě, kdež jako v Polie již pilně pracoval a bádál ve starých kronikách, foliantech a listínách...

Volnějších časů Josefinských dožil se mladý Březina; on a jeho manželka vrouceně vzpomínali, když toleranční patent nejednoho vstěhovavce do vlasti zpět uvedl, na nebožtka otee, jenž po mnohé klopotě a trudné pouti odpočlnul si v cizině na osamělém hřbitově české osady Rixdorfské...

Čhtěl jsem napsati ještě nějaký epilog na rozloučenou. Než v mysli i v péro vtrálo se mi, co v duchu se mi moene ozvalo na temenu pohorí Stín. Bylo to, když prošel starým klášteřem Polieckým, prošel labyrintem skal divoké Kovačovy rokle, jsem tam stanul a rozhlížel se po sousední, už eizí zemi, nad kterou koruna svatováclavská také někdy zářila...

"Jsem tě lásky k národu a vlasti — a v tě lásce svatě je shovlivavost, snášlivost i odpuštění..."

"To řekl pater Bonaventura emigrantu Peškovi. A jako v ohlas těchto slov dávných těžkých hlasů zavaneš mi básničkou na připomínku naší dobe..."

"Méjme se rádi, a síla slovanská slavně přemůže ty návaly zlob. V tě věře se tužme, v tě naději sejme. Ješ možná si vedme a rádi se mějme..."

KONEC.

Průjem, křeče v žaludku, letní nemáze a střevní nepohodky, cholera morbus, bėhavka u dospělých jakož i u dítěť jsou rychle napraveny...

Dr. V. Anýž, lékař a ranhojč. bývalý volentér kliniky dvořanské prof. dr. Pawlka pro nemocí ženských a chirurgické kliniky prof. dr. Kukuly v Praze.

Zkoušení oči a přispřobování brilí vykonávám s největší přesností, což mohu do svědčtí množství krajanů, jejich přízně jsem dosáhl dlouholetou zkoušeností a uspokojením.

John H. Rosenstock D. C. Hellweg. Kdykoliv zavítáte do Lincoln, zastavte se u John H. Rosenstock, velkoobchodníka Lihovinami.

Dr. Chas. Rosewater český lékař. Úřadovna 222 Bee St., Omaha, Neb. Ord. hodiny — 11 ráno. 2 do 4 odp. — 5.30 do 6 odp. V neděli: 10 do 12 dopol.

Jan Yirák Český pozemkový a pojišťovací jednatel. Čtění krajaně! Kdy byste si přál prodát aneb koupit majetek, nyní mám na prodej velké výběr krásných a lucných majetků; též i farmy.

THE TALK OF THE TOWN. Méjme se rádi, a síla slovanská slavně přemůže ty návaly zlob. V tě věře se tužme, v tě naději sejme. Ješ možná si vedme a rádi se mějme.